

Seja komisije zveze borcev ZP

19. novembra ob 9. uri je imela komisija ZB, ZP Iskra svoj redni sestanek. Sestanek komisije se je udeležil tudi generalni direktor ZP tov. Vladimir J. Cigar.

Iz poročila predsednika komisije tov. Franca Hutterja je razvidno, da je komisija svoje naloge, zadane z letnim planom, v celoti izpolnila, še več, napravila je še nekaj dodatnih akcij, katerih so se udeležili člani ZB organizacij.

Nekaj važnejših akcij, katere je komisija ZB izvedla v letošnjem letu:

— Letovanje članov ZB ZP je bilo organizirano prek Počitniške skupnosti ZP Iskra na Dugem otoku. Letovanja se je udeležilo 50 članov ZB iz ZP Iskra. Vsi udeleženci so bili z letovanjem zadovoljni in si želijo še tako organiziranih letovanj. Člani ZB, ki so se udeležili letovanja na Dugem otoku in ostali člani enotno podpirajo predlog Počitniške skupnosti, da se kamp MIR na Dugem otoku nadalje obdrži, uredi, odkupi zemljo itd.

— Dan ISKRE — 4. julij — Lokve — Nova Gorica splošna ocena je, da je proslava v celoti uspela, da je bila priprava dobro urejena in zunanji videz na višini. Negativno je bila ocenjena udeležba s strani posameznih kolektivov, ker so se premalo angažirali tako sindikat, kot komisije ZB za prijavo večjega števila udeležencev. Stroški celotne prireditve so bili tudi previsoki, če jih primerjamo s proslavo v Semicu v letu 1968, ob obični večji udeležbi članov ZB Iskra.

— V razpravi je bilo izraženo stališče vseh prisotnih, posebej pa še gen. dir. tov. Logarja, ki je jasno podprl prireditev — Dan ISKRE 4. julij, da mora to postati vsakoletna tradicija, kot skupna prireditev kolektivov ZP ISKRA.

— Jasno je bilo tudi povedano, da se morajo z letnim finančnim planom zagotoviti potrebna finančna sredstva, da se to nemoteno izpelje.

— Izlet v CSSR članov ZB je bila tudi zelo uspešna akcija, ki jo je komisija ZB realizirala prek Počitniške skupnosti Iskra. Stiri-dnevne izleta se je udeležilo 50 članov ZB iz vseh organizacij ZP Iskra. Tu so prispevali 1/3 posamezniki, eno tretjino komisija ZB iz organi-

zacij in 1/3 komisija ZB ZP Iskra. Vsi člani izleta so bili izredno zadovoljni med samim sprejemom v tovarni, v katere aranžmaju je bil izlet organiziran in nad kraji in zgodovinski spomeniki, katere so si ogledali.

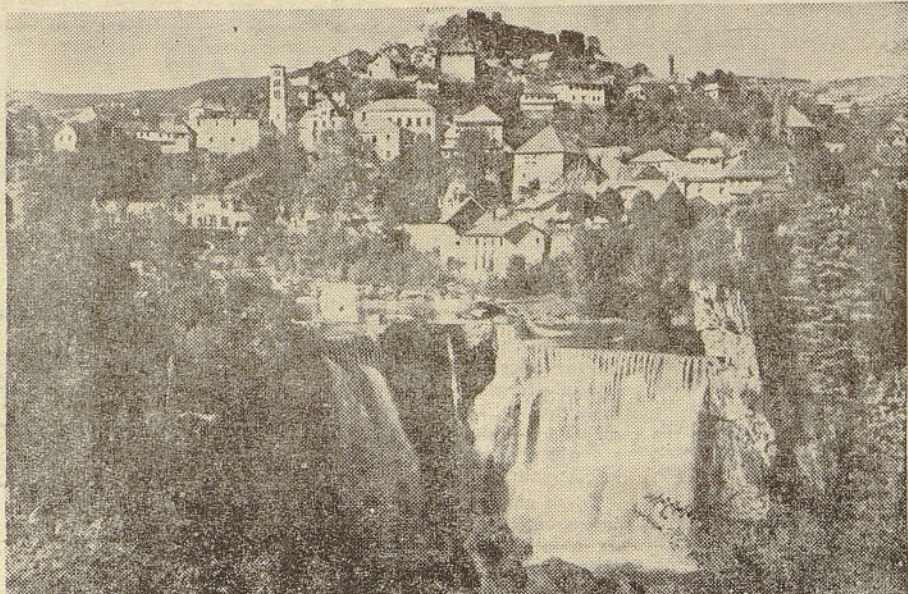
— Poleg teh večjih množičnih akcij so bile komisija ZB ZP Iskra in komisije ZB po organizacijah aktivne v delu v družbeno-političnih organizacijah, samoupravnih organih, raznih komisijah itd.

— Vsi so se enotno zavzeli, da je moralna dolžnost članov ZB, da obiskujejo znanje požrtvovalne partizanske kraje, ljudi itd., da se obdario šole v partizanskih krajih in posamezne družine, posebno tiste, ki jih še do danes naša skupnost ni v dovoljni meri vzela v svoj program dviga njihovega osebnega in skupnega standarda.

— V splošni debati se je razvila zelo živahna diskusija o raznih perečih zadevah, tako v okviru ZP Iskra, v razreševanju organizacij, skih, kadrovskih in drugih zadevah, kakor tudi reševanje problemov članov ZB s strani podjetja in družbe. Vsi so bili enotnega stališča da borčevski dodatek, ki ga prejema člani ZB, to je aktivni udeleženci pred 9. 9. 1943 ni najboljša rešitev za

(Dalje na 3. strani)

Iskrene čestitke k dnevu republike

Pogled na zgodovinsko bosansko mesto Jajce, kjer so se delegati iz vseh predelov zaslužena Jugoslavije, po izredno nevarnih in težkih pohodih zbrali na II. zasedanje AVNOJ — 29. november 1943 in se odločili za našo današnjo družbeno ureditev v skupnosti enakopravnih narodov Jugoslavije

Teze za izdelavo statuta ZP Iskra Kranj

Teze za izdelavo Statuta ZP Iskra Kranj so prestale prve preizkušnje in dobile spremembe in dopolnilne predloge, tako da smo sestavljali »teze« pred pomembnim delom: vse predloge ter pripombe moramo zbrati, jih temeljito pretehtati ter izdelati za obravnavo na UO ZP dokončni »predlog Statuta ZP Iskra Kranj«, ki naj bi pričel veljati z letom 1970.

Predno bodo predlog statuta za razpravo in odločitev dobili uradno v roke samoupravni organi ZP (in nato vsi samoupravni organi vseh organizacij ZP ter delovni kolektivi ZP Iskra), so bile teze v večkratnem pretresu:

— o njih je razpravljala najprej najvišji krog predstavnikov družbeno-političnih organizacij ZP in predsednika DS in UO ZP na eni strani ter generalni direktor ZP in sestavljali na drugi strani;

— drugo razpravo smo imeli s predstavniki republiškega sveta sindikatov nato sta sledili še

— razprava na aktivu družbeno-političnih organizacij ZP in s predsedniki samoupravnih organov v ZP (12. 11. 1969) ter

— na razširjenem kolegiju generalnega direktorja ZP (13. 11. 1969).

Taka temeljita predpriprava osnov za izdelavo Statuta je bila še kako potrebna, saj se sestavljali teze nikakor ne domišljamo, da bi bilo naše delo možno zaključiti brez sodelovanja vseh najpomembnejših dejavnikov v Iskri in izven nje. Hoteli smo, da pred samoupravne organe in delovne kolektive Iskre pride tak predlog, ki bo tako s strokovnega kot z družbeno-političnega gledišča zdržal pritisk kritike in pritisk vseh sredobeznih sil, ki jih prav v Iskri ne manjka nikdar. Zeleli smo napraviti tak Statut (oz. predlog zanj), ki bi zagotavljal

— vso oblast delovnim ljudem velike skupnosti kolektiva Iskre in njihovim organom samoupravljanja

• nad načrtanjem dolgoročnih ciljev poslovanja Združenega podjetja Iskre in vseh njegovih članov (organizacij),

• nad utemeljitvijo poslovne politike kako doseči načrtane cilje,

• nad kontroliranjem, kako se izvaja poslovna politika in ustreznim ukrepanjem za do-

sego zastavljenih ciljev,

• nad razpolaganjem rezultatom dela

Po domače povedano: želimo, da bi se samoupravljanje v Iskri še nadalje krepilo in dobilo tisto mesto, ki mu gre in da naj odloča dejansko o življenjsko važnih in usodnih odločitvah za kolektive Iskre:

— da si bomo začrtali skupno pot tudi za nekaj let v naprej,

— da bo Iskra še nadalje prosperirala, uspešno poslovala, se širila in razvijala,

— da bomo čvrsto stopali po začrtani poti, kajti cilji so nam vsem isti

• vsak dan večji kos kruha

• varnost za delo, da vemo, da bomo imeli delo tudi v naslednjih letih

• da bodo morda tudi naši otroci dobili delo v Iskri, da jim ne bo treba s »trebuhom za kruhom« po svetu — z eno besedo, da nam bi Iskra postala varen dom, ki skrbi za svoje delavce: od dela in zaslužka do zdravja, dobrega počutja in zadovoljstva ter reševanja za mnoga, katere najosnovnejša vprašanja — pridobiti današnjemu času in družbenemu standardu primerno stanovanje!

Da pa bi te naše cilje lahko uresničili, je po mojem mnenju (Nadaljevanje na 2. strani)

MESEČNA IZPOLNITEV PLANA PROIZVODNJE ZA OKTOBER 1969.

v 000 N din

TOVARNE	mesečni plan	mesečna Izpolnitev	%
ELEKTROMECHANIKA	25.355	25.897	102,1
ELEMENTI	12.468	13.508	108,3
AVTOMATIKA	5.685	6.284	110,5
SPREJEMNIKI	3.653	4.305	117,8
APARATI	6.870	8.019	116,7
AVTOIZDELKI	11.013	15.118	137,3
ELEKTROMOTORJI	2.867	2.941	102,6
NAPRAVE	3.335	3.600	107,9
ELEKTRONIKA	2.342	1.802	76,9
KONDENZATORJI	3.359	4.169	124,1
INSTRUMENTI	2.279	2.272	99,7
POLPREVODNIKI	2.880	2.475	85,9
USMERNIKI	1.010	1.668	165,1
RIZ	26.440	18.938	71,6
ORODJARNA	766	203	26,5
MIKRON	1.325	1.555	116,4
SKUPAJ TOVARNE	111.647	112.754	101,0
ZZA	4.500	7.451	165,6
PSO	1.536	1.502	97,8
BAZ	200	221	110,5
SKUPAJ PODJETJE	117.883	121.928	103,4

LJUBITELJE PLANIN OBVEŠČAMO, DA BO USTANOVNI OBCNI ZBOR PLANINSKEGA DRUŠTVA ISKRA DNE 19. DECEMBRA 1969 V LJUBLJANI

K ekspoziciji predsednika ZIS Mitje Ribičiča o ekonomski politiki v letu 1970

Nenavadno kratek, koncizen, s poudarjeno akcentacijo »ključnih vprašanj« toda brez odvisnih posploševanj, dokaj decidan v naglaševanju odločnosti in pripravljenosti vztrajati vzlic možnim bočnim udarcem in pritiskom — navaja ekspozicije predsednika Zveznega izvršnega sveta v Zvezni skupščini o temeljnih in ciljnih ekonomske politike v letu 1970 na resna razmišljanja. Ne samo o tistem, kar je napisanega, temveč tudi o tistem, kar bomo ali slutimo med vrsticami. Prvič zato, ker gre za strategijo enoletne politike, da bi se uresničila dva težka cilja: stabilizacija ekonomike in »rehabilitacija reforme«. Drugič, ker je minilo »sto dni« prilagajanja in vpeljevanja, ko se je dalo pogledati skozi prste Zveznemu izvršnemu svetu. Javnost zelo veliko bolj kritično ocenjuje njegove postopke.

Zveznemu izvršnemu svetu ni mogoče zameriti, da je bil v oceni gospodarske situacije bolj optimističen kot to dovoljuje stvarnost, še manj pa da je bil pri izbiri prioritetenih nalog in smeri akcije v naslednjem letu izbral stranske tirnice. Za vsakega, ki količjak pazljivo spremlja gibanja na domačem in tujem tržišču, njihove reflekske na politična in druga razmerja, mora biti umevno, da je opozarjanje na možne komplikacije — če se reforma ne rehabilitira in ekonomska situacija ne umiri ter stabilizira — dejanski odraz obstoječe družbeno-ekonomske situacije.

Predsednik Zveznega izvršnega sveta je ponudil precej širok okvir za akcijo odzodaj navzgor. Ko je govoril o tistem, kar je predloženo, je imel v mislih spoznanja in nauke leta, ki gre h koncu. Čeprav odločnost in jasnost, s katero prihaja vlada pred javnost lahko imponirata, bo bližnja bodočnost pokazala, v kolikšni stopnji uporabljajo na širši fronti družbeno-ekonomskega in političnega življenja nauki iz preteklosti in v kolikšni meri bo dobila vlada najširšo podporo za svoje akcije. Določen skepticizem bi moral biti prej vzpodbuda na vztrajanje, kot pa znak dvoma, da so proklamirani cilji neuresničljivi in da pomenijo prevelik zalogaj.

V trenutku, ko se še vodijo dialogi in ko bitke okrog formulacij odražajo razne interese in poglede na metode in sredstva, da bi se dokopali do ciljev, bi bilo prav poudariti, da ne cenimo dovolj specifično težo dveh velikih resnic iz ekspozicije predsednika ZIS. Kot prvo, da je od stabilizacije gospodarstva odvisna stabilizacija politične situacije, in kot drugo, da se moramo štiri leta po razgla-

su reforme krčevito boriti za njeno »rehabilitacijo«.

Gledano s teh dveh vidikov bi moralo biti marsikaj v naši ekonomski politiki mnogo jasneje tudi poprej. Na vseh točkah in ravneh odločanja. Vzlic temu pa je evidentno, da se je Zvezni izvršni svet odločil, da bo vodil aktivno politiko, da bo navzoč povsod, kjer se bodo odvijale temeljne reformske bitke in — kar je zelo pomembno — da želi nastopati s svojimi predlogi, ukrepi in iniciativami.

To so glasovi, ki jih je bilo jasno čuti v ekspoziciji. Toda lažje je napisati jasn program, kot pa najti poti, ki peljejo do njegovega uresničenja.

Duhu naše demokratičnosti ustreza, da mora na primer poslanec upoštevati odmev njegovih razlag v skupščini v okolici, iz katere izhaja. Če tako ne ravna, ni dober poslanec. Toda tudi vlada, ki se upogiba, ni dobra vlada, posebno če kritike, pritiske, zahteve, sprejema kot čisto resnico. Naša stvarnost je že takšna, da ni dobro imeti »dobro« poslance in »slabe« vlade. Sicer pa reformska ladja ni blodila zaradi zgrešenega kursa, marveč zaradi bočnih udarcev in pritiskov.

Gledano s te smeri, nimamo preveč razlogov, da se vdajamo verbalni podpori ukre-

pom in politiki, ki jo predlaga Zvezni izvršni svet. Nasprotno, pričakovati moramo dolgo, težko in zapleteno borbo, da bi se uresničila ekonomska politika za 1970. leto.

Lj. Miklič

Doseženi rezultati so odlični, če upoštevamo pogoje pod katerimi so bili ustvarjeni

Tako nekako sodi o Iskri spet ena izmed inozemskih študij strokovnjaka, ki je lani in letos študiral Iskro, Saturnus in delo ter vlogo Republiške gospodarske zbornice.

Strokovnjak trdi tudi tole: Tehnološki nivo je visok. Kakovost kadrov je odlična.

Trdi pa tudi, da obstajajo »centrifugalne (sredbežne) sile«, kar vodi k razkropitvi skupnih naporov in tako rezultati niso taki, kakršni bi lahko bili pri takem potencialu odličnih kadrov, kot jih imamo v Iskri.

Bolezen konferiranja (sestankovanja), da je pri nas močno razširjena, trdi dalje. To pomeni, da zapravljamo veliko svojega časa za pogovarjanje namesto za dogovarjanje in za izpolnjevanje dogovorov.

Smatram, da vse to drži, da je res, zato ni razloga, da mu ne bi verjeli še ostalo, kar je še napisal. (Po pravici povedano, da nam pravzaprav ni povedal nič novega, vse to tudi mi sami vemo, vendar ima taka izjava večjo veljavo, če jo pove inozemski strokovnjak).

Strokovnjak, švicarski inženir, navaja naslednje pomanjkljivosti, ki imajo zanj poseben negativen pomen:

— med nami ni doktrine Iskre, ki bi bila zakon za vse njene člane,

— cilji Iskre so še neizdelani — megljeni, zato pogoste težave pri razdelitvi (in zaradi prekrivanja) proizvodnega programa,

— raziskovalno-razvojne sile so v celoti razdrobljene in često med seboj v nezdruženem tekmovanju,

— še vedno prevelika pristopnost proizvodnega koncepta v miselnosti naših ljudi) večja skrb za izpolnjevanje planov po vrednosti kot pa skrb za poslovnost, za spoštovanje pogodbenih rokov — kar vodi do visokih zalog in v njih zabunkanih težkih milijonov naših dinarjev).

Kaj nam predlaga:

1. V prvi vrsti morajo postati poslovne banke dejansko poslovne in prožnejše do Iskre

2. Poslovne informacije morajo biti primerne za naše poslovne odločitve ne pa za vodenje zgodovinskih statistik

3. Stroškovno računovodstvo pri nas se mora modernizirati in dobiti vidnejše mesto v pomembnosti organizacijske strukture posameznih proizvodnih organizacij

4. Avtonomija vodilnih delavcev mora biti ojačena

5. Le izboljšanje produktivnosti (kvaliteta in poslovna zanesljivost) daje ključ za osvojitve svetovnih trgov

6. Življenjskega pomena za Iskro je potreba po najtesnejšem sodelovanju v trikotu RAZVOJ — PROIZVODNJA — PRODAJA

7. Treba je preprečiti vsakršno možno nezdravo (nelojalno) konkuriranje med organizacijami — posebno na inozemskih trgih, kar lahko privede do diskvalifikacij Iskre kot take na določenem trgu.

Dostj in marsikomu v premislek in ravnanje. S-

KOMULATIVNA IZPOLNITEV PLANA PROIZVODNJE OKTOBER 1969.

TOVARNA	v 000 N din		
	Plan kumulat.	Izpolnitev kumulat.	%
ELEKTROMECHANIKA	229.406	234.614	102,3
ELEMENTI	111.900	110.216	98,5
AVTOMATIKA	55.407	64.544	116,5
SPREJEMNIKI	36.545	33.204	90,8
APARATI	59.213	61.071	103,1
AVTOIZDELKI	112.484	125.631	111,7
ELEKTROMOTORJI	25.635	32.173	125,5
NAPRAVE	32.579	24.565	74,4
ELEKTRONIKA	19.277	15.477	80,3
KONDEZATORJI	33.579	38.892	115,8
INSTRUMENTI	19.321	23.435	121,3
POLPREVODNIKI	24.962	22.416	89,8
USMERNIKI	8.794	10.076	114,6
RIZ	221.815	178.558	80,5
ORODJARNA	4.389	2.664	60,7
MIKRON	13.247	11.738	88,6
SKUPAJ TOVARNE	1.008.553	989.274	98,1
ZZA	39.300	53.655	136,5
PSO	13.780	13.966	101,3
BAZ	2.000	2.036	101,8
SKUPAJ PODJETJE	1.063.633	1.058.931	99,6

Teze za izdelavo statuta ZP Iskra Kranj

(Nadaljevanje s 1. strani)
nju potrebno izpolniti naslednje pogoje:

1. Iskra mora imeti v svojih organih samoupravljanja sposobne, razgledane in odločne ljudi, ki bodo sposobni sprejemati daljnosežne in usodne sklepe, kontrolirati izvajanje sklepov in tudi ustrezno ukrepati, kadar bi se za to pokazala potreba.

2. Iskra mora imeti sposobno, Iskri predano in za svoje odločitve odgovorno vodstvo tako na nivoju ZP kot v posameznih organizacijah, odgovorno za izpolnitev zastavljenih ciljev.

3. Vse odločitve na vseh nivojih morajo služiti izključno interesom delovnega človeka, odločitve morajo biti pojasnjene vnaprej in o rezultatih takih odločitev mora biti celotni kolektiv sproti objektivno obveščen.

Da bi zagotovili tem pogojem sestavljali tež predlagamo naslenje vsebinske spremembe v organizaciji naše Iskre in našega ZP:

1. Delavski svet ZP naj dobi pristojnost načrtovati poslovne cilje ZP in poslovno politiko ZP za doseg teh

ciljev, s čemer zavezuje vse kolektive ZP, da svojo politiko in svoje cilje usmerijo v isto — skupno smer.

2. V DS ZP naj delovni kolektivi prav zaradi tega izvolijo svoje najbolj sposobne in razgledane in odločne samoupravljalce, in to iz vrst članov lastnih DS. To bo zagotavljalo enotnost stališč in sklepov tako v tovarnah in organizacijah kot v ZP.

3. Poslovanje Združenega podjetja Iskra Kranj vodi Poslovni odbor Združenega podjetja, ki ga naj sestavlja generalni direktor (kot prvi med enakimi) in še deset direktorjev organizacij, ki jih v Poslovni odbor ZP (PO) izvoli Delavski svet ZP. Poslovni odbor v celoti in vsak član posebej so odgovorni za izvajanje sklepov DS ZP in za poslovanje Iskre.

4. Prodajno servisna organizacija in Nabavna organizacija naj se združita v močno ISKRINO trgovsko hišo (TH — Trgovska hiša Iskre in Iskra Commerce) pri čemer ime ni važno, važna je vsebina: TH mora in bo poslovala v korist celotne Iskrine skupnosti, ker le v tem je smisel obstoja tega velikega močnega

ga in pomembnega organizma.

5. Družbeno-politične organizacije (kamor štejemo ZK, Sindikata, ZMS in ne nazadnje ZB) morajo dobiti dejanske pogoje za svoje delovanje (ne samo finančna sredstva). To pa so pravica na informiranost še pred važnimi poslovnimi odločitvami — in pravica na dajanje mnenj in predlogov v zvezi vsega družbeno-političnega življenja v Iskri, katere so organi samoupravljanja dolžni obravnavati in dati nanje svoja stališča oz. sprejeti ustrezne sklepe, ki so jih posamezna vodstva obvezana izvršiti.

Prepričan sem, da bodo vsebinske spremembe, kot jih predlagamo, spremenile tok dogajanja v Iskri, da se bo nehalo sedanje obdobje poslovanja »iz rok v usta« ali še celo pritrgavanje od ust, in bo nastopilo obdobje, ko bomo s še večjim zaupanjem gledali v bodočnost: stali bomo trdno na svojih nogah z zaupanjem v naše lastne sile, lastno sposobnost odločati o svoji »usodi« v razburkanem morju današnje ekonomike in njenih »večnih zakonov«.

Igor Slavec

Poslovni rezultati za 9-mesebev leta 1969 v »Napravah«

Po devetih mesecih so glavni poslovni rezultati v tovarni elektronskih naprav nekoliko boljši, kot smo predvidevali v letnem gospodarskem planu. Do konca septembra smo dosegli 20.966.000 ND proizvodnje ali 71,0 % dinamičnega plana, prodaja v istem obdobju je dosegla 22.847.000 ali 84,5 % dinamičnega plana, ostanek dohodka pa je dosegel 3.665.000 ND ali 46,1 odstotka letnega plana.

Pri številu zaposlenih smo (v povprečju 9 mesecev) za 1,5 % izpod planskega predvidevanja, pri povprečnem stajanju zalog pa dovoljeni normativ presegamo za 2.600.000 ND ali za 11,3 %.

Torej rezultati, ki so komaj zadovoljivi in le nekaj odstotkov presegajo lanske letošnje — tudi nič kaj dobre — devetmesečne rezultate.

Primerjava lanskeletnih 9-mesečnih uspehov z letošnjimi kaže namreč takole slike:

	9-mes. 68	9-mes. 69	Indeks 69:68
Proizvodnja	14.625.000	20.966.000	143
Realizacija (fakt.)	24.653.207	26.550.607	107
Ostanek dohodka	2.404.000	3.665.000	152
Štev. zaposlenih	388	390	101
Povpr. zaloge	24.120.000	25.704.000	106

Doseganje plana proizvodnje kaže sicer za 43 % večji uspeh kot v letu 1968, vendar kar 29 % zaostanka za dinamičnim letnim planom 1969.

Glavne »zasluge« za zaostanek imajo artikli, ki jih v letu 1969 uvajamo, predvsem VF-telefonski kanali. Proizvodno-tehnične službe ugotavljajo, da je artikel zakasnil že v razvoju, iz istih razlogov se je močno zavleklo tudi naročanje in nabava materiala, ki je že tako ali tako vezana na izredno dolge nabavne roke. Pri tem artiklu znaša zaostanek 1.000.000 ND.

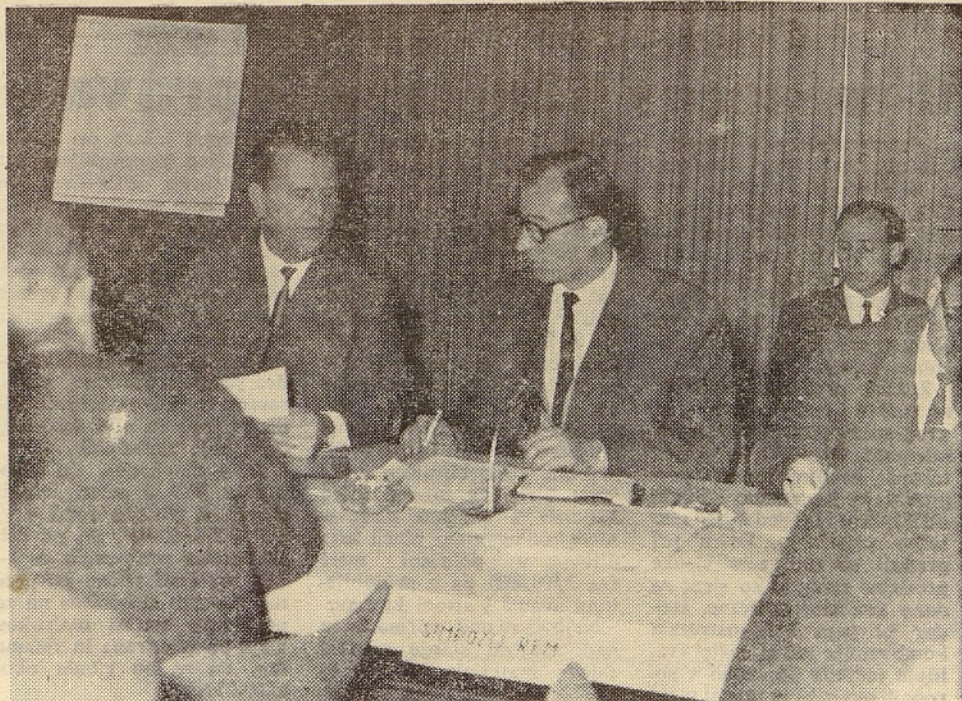
Za odtenek ugodnejši je položaj pri drugem novem izdelku — telegrafskih kanalih, kjer je artikel v začetni proizvodnji, spremljani z vsemi uveljavljenimi težavami. Tudi tu dobavitelji javljajo dolge dobavne roke in še te zamujajo, čeprav gre za znane tuje firme.

Kljub tem težavam menimo, da bomo sedanjí velik zaostanek — 3.000.000 ND do konca leta precej omilili.

Precej proizvodnje je izpadlo tudi pri artiklu UKP-5, kjer so vzroki predvsem v konstrukcijskih in tehnoloških spremembah, deloma pa tudi v pozni dobavi materiala. Zaostanek znaša 600.000 ND, je pa tembolj boleč, ker gre za artikel, ki ga proizvajamo že dve leti in bi morala proizvodnja gladko teči.

Pri ostalih izdelkih je bil prvotni proizvodni plan izpolnjen ali celo presežen.

Pri izvršitvi plana prodaje

Ob koncu minulega tedna je bilo v dvorani gospodarske zbornice v Ljubljani posvetovanje strokovnjakov o radiofrekvenčnih motnjah, ki ga je priredil ZZA, vodil pa predsednik sekcije DS — TOCIS PR, dipl. ing. Jože Gajšek

Sestanek komisije zveze borcev ZP Iskra

(Nadaljevanje s 1. strani)
vse aktivne udeležence NOB. Mnogo bolj pravično bi bilo, če bi se uredili tako, da bi imeli vsi aktivni udeleženci pravico na dodatek. Višina dodatka pa naj bi bila odvisna od časovne udeležbe posameznika v NOB.

V drugi točki dnevnega reda je seznanil prisotne gen. direktor tov. Logar s stanjem ZP Iskra, doseganjem plana proizvodnje, ki je letos zelo zadovoljiv, nadalje s problemom v okviru ZP, s kvalitativnimi spremembami v interni zakonodaji itd. Tovarne, ki so bile v letih 67., 68. slabo stoječe, se je stanje bistveno popravilo, tako da sedaj do-

segajo dobre rezultate. Trenutno je nekaj organizacij, ki ne stojijo dobro, so pa že storjeni ukrepi, da se stanje čimprej popravi.

Naše podjetje stoji na stališču, da so ekonomske integracije vedno koristne in ZP Iskra ima za take integracije vedno odprta vrata, pri tem republiške meje niso nikakršna ovira.

Nujno potrebno je, da se v okviru ZP Iskra organizira močna komercialna služba to je prodaja in nabava skupaj, ki bo kos vse bolj zahtevnim tržnim pogojem.

Na vprašanje, kako je s poslovno stavbo ZP Iskra, je tov. Logar odgovoril, da se

na tem intenzivno dela in da je predvidena lokacija finančno zelo ugodna. V poslovnih stavbi ZP Iskra, bo imela svoje prostore trgovska hiša - celotna komercialna, uprava ZP in ostale skupne službe.

Pogovor je stekel tudi o Dnevu ISKRE v letu 1970, kje in kdo naj ga organizira. Vsi predsedniki ZB po organizacijah so zadovoljni, da o tem razpravljajo na svojih komisijah in da do prihodnje seje pridejo s svojimi predlogi.

Komisije ZB naj pravočasno predajo predlog finančnih potreb za prihodnje leto. Janez

Ing. Vladimir Klavs

»Kričać« v partizanih

Po reviji »Borec« (12/1966) smo povzeli spomine iz NOV ing. Vladimira Klavs-Klisa, direktorja tovarne »Elementia«.

Pozimi 1942/43 se je »Radiotehnik« zadrževala na osvobojenem ozemlju v vasi Hruševje v Dolomitih. Neposredna bližina Ljubljane oziroma dobre zveze z njo so bile za naše delo zelo ugodne. V tistem času smo se hiteli na novo opremljati z materialom, ki so nam ga naši kolegi pošiljali iz Ljubljane. Tako smo v razmeroma kratkem času nadomestili izgube, ki nam jih je sovražnik prizadejal v ofenzivah.

Prav v Dolomitih smo ponovno vzpostavili radijsko zvezo z Moskvo in zdaj se je znašel v partizanih tudi Kričać.

V januarju in februarju 1943 so pogoji za delo v Dolomitih postajali zmerom težji. Napadi sovražnikov na nas so bili vse pogostejši in vse je

kazalo, da so se Italijani zarotili proti temu koščku v neposredni bližini Ljubljane. Bližajoča se pomlad pa je z ruskimi ofenzivami obetala nove odločilne dogodke. Po raznih znakih smo sodili, da se nameravajo vse centralne enote, tako Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, Centralni komite Komunistične službe (med njimi seveda tudi Radiotehnik) preseliti v najkrajšem času na Dolenjsko.

Ob koncu meseca februarja je prišel med nas Miloš Brelih iz štaba s sporočilom, da se mora ekipa s Kričaćem nemudoma odpraviti na Dolenjsko, od tam pa takoj vzpostaviti radijsko zvezo z Dolomiti. Na pot smo tako odšli Miloš, Stane Vrščaj in jaz. Novega prebivališča nam niso natančno določili. Rekli so nam, naj bo to področje v okolici Mirne oziroma Mokronoga.

Potovali smo seveda ponoči po regularnih kurirskih zvezah. Te pa so

bile prav v tistem času pogosto pretrgane zaradi neprestanih napadov in sovražniških ofenziv. Zaradi neugodne vojaške situacije na področju, kamor smo se bili napotili, smo morali že med potjo spremeniti prvotni načrt. Po mnogih pripetljajih in zaprekah pa smo s Kričaćem le srečno prispeli v dolino Starih žag na vzhodnem robu Kočevskega Roga. Nastanili smo se v majhni in zapuščeni kočevski vasi Srobotniku.

Po prihodu v novo prebivališče smo se seveda takoj lotili priprav za vzpostavitev naročene zveze. Naj smo si še tako prizadevali, nam to ni uspelo, ker so se prav v tistem času vrstile v Dolomitih ofenzive za ofenzivo in je zato kmalu prišla za nami vrsta pomembnih institucij našega osvobodilnega boja, ki so se, prav tako kot mi, nastanile na področju Starih žag. Tu se je sedaj začelo novo obdobje našega dela; semkaj so po naporni poti srečno prispeli tudi tovariši, ki so dotlej vzdrževali zvezo z Moskvo in tudi tu takoj nadaljevali z delom. Kričać je dobil novo nalogo: postal je prva postaja Glavnega poveljstva slovenske partizanske vojske.

Uresničitev te naloge so zaupali meni in tovarišu Stanetu. Stane je namreč že pred vojno končal elektrotehnično srednjo šolo, razen tega pa je bil tudi že odličen praktik. Sam sem bil pred vojno radioamater-zastnik, telegrafije pa sem se dokončno naučil šele leta 1941 v tečaju Centralne tehnike v Ljubljani. Reči moram, da sem tudi pozneje v partizanih izrazil vsako priložnost za izpopolnjevanje.

V vasi Poljane, na robu našega svobodnega ozemlja in do koder je še segalo električno omrežje, sva s Stanetom večkrat poizkušala vzpostaviti zvezo z neko našo radijsko postajo, ki bi morala delovati nekje na Gorenjskem, s postajo Glavnega štaba Hrvatske in pa seveda s postajo Vrhovnega štaba. Kljub prizadevanjem pa so vsi naši poizkusi ostali brez uspeha.

Iz neznatne strokovne literature, dosti bolj pa iz izkušenj pri radijskih zvezah z Moskvo in ob poslušanju tujih radijskih postaj sva s Stanetom kmalu spoznala, da s Kričaćem, ki je v Ljubljani tako uspešno »kričal«, ni nekaj v redu. Ta radijska postaja v

Poslovni rezultati za 9-mesecev 1969 v »Napravah«

Nabavna dejavnost v oktobru

(Nadaljevanje s 3. strani)

S sistematičnim obhodom bodo prodajalci obiskali vsa PTT podjetja v državi, vendar pa bo treba za uspešen potek prodaje ugoditi zahtevam kupcev po spremembah aparatur, kar bo povzročilo potrebo, da se vse službe tovarne prilagodijo hitremu tempu dela.

Znatni prodajni problemi so tudi v prodaji artiklov iz programa ultra-kratkovalovnih zvez, kjer pa je glavna težava nekompletnost programa, ki ga v tako skrženi obliki, kot je sedanja, zelo težko plasiramo. Ovira pri prodaji so tudi zelo visoke prodajne cene, ki so sicer za dano kvaliteto ustrezne, vendar bi trgu bolj ustrezala kombinacija nekaj nižje kvalitete (seveda še vedno v sorodnih okvirih) in precej nižje prodajne cene.

Pri ostalih artiklih pa je glavna težava v tem, da proizvodnja trenutno zaostaja za tržnimi potrebami in povpraševanja ne moremo zadovoljiti.

Finančni efekt prodaje, prikazan kot ostanek dohodka — ali po novi terminologiji dobiček — izkazuje za 52% več uspeha kot v preteklem letu, vendar pa smo pri doseganju letnega plana šele na polovici! V devetih mesecih smo sicer dosegli ob 26.550.000 ND fakturirane realizacije za 3.565.000 ND dobička, kar pomeni dobičkovno stopnjo 13,8%. To je sicer soliden uspeh za našo tovarno, ki je trenutno še zelo obremenjena z obveznostmi za odplačila dolgoročnih kreditov, vendar pa znesek komaj zadostuje.

Na področju zalog, vezave obratovalnih sredstev in likvidnosti so dosežki zaskrbjujoči. Skupne zaloge (materiali, polizdelki, gotovi izdelki in terjatve do kupcev) naj bi znašale po predvide-

vanjih v gospodarskem planu 23.100.000 ND, pri tem pa so bili normativi dokaj ohlapni, prilagojeni pač ne preveč uspešnemu dosedanjemu gospodarjenju in težkim pogojem gospodarjenja zaradi značaja proizvodnje. Dejanske zaloge pa so znašale 30. 9. 1969 kar 28.130.000 ND! Presežena vezava sredstev se seveda močno odrazila na likvidnosti tovarne, saj za tako povečano vezavo sredstev nimamo kritja v povečanih virih obratnih sredstev. Tako ta porast zalog krijemo s slabšim plačevanjem, odlaganjem plačil kreditov, v določeni meri (za 2.500.000) pa s pridobitimi avansi s strani kupcev.

Najbolj so nad normativi in nad začetno stanje porasle zaloge materiala, ki so za 2.000.000 ND višje kot jih glede na razpoložljive »finančne« zmoremo, oz. potrebujemo. Ob takih zalogah je pa po drugi strani v letošnjem letu stalen refren: nizka izpolnitev proizvodnega plana zaradi pomanjkanja materiala!

In posledica tega stanja je — porast tudi pri zalogah polizdelkov zaradi nekompletnosti dobav.

Tudi zaloge gotovih izdelkov so višje kot bi smele biti in višje kot so bile ob začetku leta kar za okoli 400.000 ND.

Tu nas najbolj bremenijo artikli iz VG programa.

Vsekakor bo v naslednjem letu področje vezave sredstev tista točka, kjer se bo — poleg razvojne in proizvodne problematike — odločalo vprašanje izpolnitve ali neizpolnitve zahtevanega proizvodnega plana. Da bomo lahko uspešni, bo treba sedanji način gospodarjenja z obratnimi sredstvi občutno izboljšati.

Ob takem splošnem (in še posebej finančnem položaju)

smo imeli težave pri določanju višine in porabljenosti osebnih dohodkov, ko smo morali upoštevati na eni strani komaj zadovoljive poslovne rezultate, na drugi strani pa izrazit porast osebnih dohodkov naših »sosednjih« podjetij in pa nepričakovano velik porast življenjskih stroškov in občuten padec realnega zaslužka, kar je seveda terjalo zviševanje OD, da bi vsaj za silo zaustavili odhajanje zaposlenih.

Tako planiramo, da bomo v letu 1969 v celoti izrabili planirani plačilni fond v višini 8.390.000 ND, ali ga celo minimalno prekoračili za 1—2%, pa tudi višina povprečnih osebnih dohodkov na zaposlenega bo za malenkost višja od planirane in računamo, da se bo gibala okoli 1.200,00 ND.

Na področju proizvodnega plana pričakujemo izpolnitev v višini ca. 32.000.000 ND, kar pomeni 82% letnega plana ali 33% več kot v letu 1968.

Fakturirana realizacija bo dosegla — z upoštevanjem novega načina obračuna — v tem letu blizu 37.500.000 ND ali 12% več kot v letu 1968, vendar pa le 84% letnega plana.

Pri ugotavljanju dobička pa pričakujemo rezultat okoli 6.000.000 ND ostanaka, kar bi pomenilo 30% več kot v letu 1968, oziroma 75% plana za leto 1969.

Končni skupni poslovni rezultati, ki bodo približno na 85% letnega plana in za okoli 15—20% boljši od preteklega leta, bodo torej zadovoljivi, kar pa seveda ne pomeni, da smemo letošnje poslovanje gledati brez prepotrebne kritičnosti, iz tega nabrane izkušnje pa nam morajo sicer kot najdražja šola — pomagati pri planiranju in gospodarjenju v naslednjem gospodarskem obdobju.

M. K.

Iz poročila Nabavne organizacije za minuli mesec je razvidno, da so imele naše tovarne precejšnje težave zaradi dobav panoge 114 — železne metalurgije. Tako je jeniška Železarna sicer v redu dobavljala pogodbeno naročen material za tretje in zadnje trimesečje, vendar smo morali zaradi neustrezne kvalitete zavrniti velike količine brušenega jekla in hladno valjane dinamo trakove.

Tudi pri Železarni Ravne, ki sicer redno izpolnjuje pogodbene obveznosti, je nastal zastoj. Zaradi okvare peči železarna ni dobavila določene dimenzije valjanega ploščatega jekla. NO je morala zaradi tega kupiti pločevino in jo dati v razrezanje v podjetje RIKO v Ribnici, ki ima edino ustrezne škarje za rezanje debele pločevine. Železarna B. KIDRIČ iz Nikšića je prav tako v zamudi z dobavami hladno valjanih trakov za AVTOELEKTRIKO. Material bi moral biti v tovarni že v sredini septembra.

Akcija Valjarne bakra v Sevojnem za povečanje cen bakrenih in medenastih izdelkov je kot kaže propadla, ker glavni potrošniki teh materialov niso dali pismenih soglasij in ker ZIS ni odobril večjih cen.

Posledica tega je, da Valjarna izredno pritiska na pogodbeno vezano vračanje odpadkov in grozi z odpovedjo dobav. Ker naše podjetje redno vrača odpadke tovarni se ni bati, da bi nam zavoljo tega grozili zastoji.

Panoga elektroindustrija — 119 sporoča, da je že prejela pretežni del potreb lakiranih žic za naslednje leto. Oba dobavitelja FKS Svetozarevo in ELKA Zagreb zagotavljata, da bosta vse naročene količine materialov v celoti dobavile, ker bosta imeli na voljo v naslednjem letu večje proizvodne zmogljivosti.

Za preostali elektromaterial

NO še ne zbira potrebe, vendar bo čez nekaj dni zaključila naročila in jih odposlala.

Glede rednih dobav elektromateriala ni večjih pripomb. Nekaj težav je bilo pri profilni lakirani žici, ki jo je morala NO naročiti v tujini, zaradi preselitve stroja pri dobavitelju. Pač pa so še vedno težave s tovarno ELMOS iz Svetozareva, ki je v zaostanku z dobavami priključnih vrvic za SPREJEMNIKE v Sežani. Da ne bi prišlo v Sežani in tudi v Pržanu do zastojev proizvodnje, je NO naročila ustrezen kabel in dala priključne vrvice izdelati drugemu proizvajalcu. Za ostali elektromaterial ni bilo problemov, ker so naše organizacije prejemale naročene izdelke v predvidenih rokih.

Pri preostalih panogah 117 — 120 tudi ni bilo večjih zastojev, razen pri dobavah embalaže tovarne IVICA L. VINČIČ iz Zagreba. Tovarna naročenega ni mogla izdelati zaradi velikega pomanjkanja papirja. NO je imela ob koncu oktobra sestanek s predstavniki te tovarne zaradi dobav embalaže v naslednjem letu. Predstavniki tovarne predvidevajo, da se bodo cene osnovnim materialom za izdelavo embalaže l. 1970, po

(Dalje na 7. strani)

DOPISUJTE V ISKRO

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klišej: CP Gorenjski tisk • Kranj

novih okoliščinah ni bila kos svojim nalogam. Predlagala sva, da je treba Kričaća temeljito preurediti in se tega dela tudi lotila. Spremembe so bile v glavnem v tem, da sva mu razširila valovno območje od 20 do 50 metrov še do 80 metrov in da sva končno stopnjo oddajnika zamenjala z dvakrat močnejšo. Največji problem pa je seveda bila preureditev sprejemnika na to razširjeno valovno območje. S primitivnimi možnostmi in s tistim neznatnim orodjem ter materialom — instrumentov praktično ni bilo pri roki — sva po nekaj tednih vztrajnega dela in po naravnost neverjetnih kombinacijah za indirektno meritve in kontrolo imela Kričaća popolnoma preurejenega. Prepričana sva bila, da bova pri vzpostavitvah radijskih zvez v prihodnje zagotovo imela uspeh.

Spominjam se, kolikokrat sva s Stanetom plezala na visoko lipo, na kateri sva imela pritrjeno anteno, in potlej s tlivko kontrolirala izžarevanje energije iz nje. To sva opravljala s tako dosledno natančnostjo za razne valovne dolžine, da se nama je na

koncu sama od sebe izluščila eksperimentalno določena formula za izračunavanje anten za različne valovne dolžine. Še bolj potrpežljiva in natančna pa sva bila pri ugaševanju in usmerjanju sprejemnika ter oddajnika. To sva delala nekako takole: kot standardne frekvence so nama služile tuje kratkovalovne postaje (London, Moskva itd.) in po teh sva na kratkovalovnem območju kontrolirala sprejemnik. S tem sva lahko nastavila naš oddajnik, ki sva ga z višjimi harmonskimi frekvencami kontrolirala, tudi v območju do 80 metrov. Zdaj sva lahko določila tudi glavne točke na sprejemniku za razširjeno območje, medtem ko sva vmesne točke potem določila z interpolacijo. Vse to delo je bilo izredno zamudno, toda za naju najboljša praksa. Odslej nama ni bil nikoli več problem, kako z vso gotovostjo postaviti ustrezno anteno ter brezhibno ugašiti oddajnik in sprejemnik. Tehnično smo bili zdaj s Kričaćem popolnoma pripravljeni, toda zvez kljub temu še ni bilo.

Tehnični podatki za zvezo imajo

mimo znaka postaje in določenega časa še valovno dolžino obeh postaj. Za vse dotedanje zveze smo bili izbirali valovne dolžine v območju od 20 do 40 metrov. Na teh valovnih dolžinah pa zaradi tako imenovane mrtve cone, ki nastaja na razdalji od približno 5 do 10 kilometrov, sega pa do 100 in več kilometrov, s tako šibko postajo sploh ni bilo mogoče vzpostaviti zveze. Tisti, ki so nam podatke za zveze določali, teh stvari s fizikalne strani očitno niso poznali. S tem spoznanjem je bila zdaj odpravljena poslednja zapreka za vzpostavitev zvez.

Da bi »prebili led« sem komisarju glavnega štaba naše vojske predlagal, da bi sam odšel v Žumberak na Hrvaško, koder je bil poleti 1943. leta štab II. operativne cone in s katerim smo tudi zama poizkušali vzpostaviti zvezo. Slednjič so mi le izdali propustnico in napotnico za pot v Žumberak. Pri štabu II. operativne cone so že imeli radijsko postajo. Dobili so jo od zaveznikov. Po kratkem pogovoru s telegrafistom in po ogledu postaje sem se prepričal, da so bili vsi za-

ključki tehničnega značaja, ki sva jih pri nešteti poizkusih opravila s Stanetom, docela pravilni. S telegrafistom v Žumberku sem se dogovoril za nove podatke za zvezo in jo takoj po vrnitvi tudi vzpostavil. Nekaj dni pozneje sem z njegovim posredovanjem izmenjal še podatke za zvezo z Glavnim štabom Hrvatske, pa smo tako imeli zdaj tudi z njimi direktne stike.

Vse to je pomenilo za nas izreden napredek. Glavni štab Hrvatske je postal tako posrednik brzojav med nami in Vrhovnim štabom. Tudi za zvezo v Vrhovnim štabom smo imeli določeno valovno dolžino v območju 25 metrov. Prek hrvaškega Glavnega štaba smo mu že poslali podatke za drugo valovno dolžino, toda zgodilo se je, da je prav tiste dni kapitulirala Italija in je zato več dni dobršen del Dolenjske, koder smo tedaj bili, ostal brez električnega toka. Kričać je spet utihnil za nekaj dni. Elektrike ni in ni bilo, pa smo se zato lotili zbiranja trofejnih baterij in akumulatorjev ter z njimi obudili to radijsko postajo. Z novimi podatki smo takoj vzpostavili

Z mladinske konference v obratu »Mehanizmi«

Člani mladinske organizacije v obratu »Urni mehanizmi« v Lipnici so se 7. t. m. zbrali na svojo letno konferenco, katero je otvorila predsednica MA Milica Rakovec in po pozdravu gostov naprosila šefa obrata, ing. Damjana Hafnerja za besedo. Udeležencem mladinske konference je šef obrata ing. Hafner podrobneje razložil rezultate letošnjega poslovanja obrata, njegove dosežke delovne uspehe in predvideni obseg proizvodnje v naslednjem obdobju. Zlasti je poudaril uspešnost uveljavljanja na tujih tržiščih. V svojih izvajanjih je ing. Hafner povedal tudi, da bo proizvodni plan obrata za l. 1970 predvidoma znašal 15 milijonov novih dinarjev, da pa bodo za izpolnitev tako obsežne naloge potrebni veliki napor celotnega delovnega kolektiva.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da je bilo finančno poslovanje mladinskega aktivna v Lipnici v preteklem ob-

dobju v redu. Za tem se je razvila razprava, v katero pa bi bilo prav, če bi poseglo več mladincev in mladink, saj prav gotovo so problemi, o katerih bi bila najboljša priložnost spregovoriti prav na letni mladinski konferenci. V razpravi je bilo med drugim tudi govora o šolanju in vprašanju štipendij v tem obratu, vendar je šef obrata povedal, da je glavni vzrok za tako pičlo šolanje v Lipnici pač oddaljenost obrata od ustreznih šol, prav tako pa tudi dokaj slabe prometne zveze. Nadalje je predsednik mladinskega aktivna kranjske tovarne Alojz Debelak po pozdravu konference govoril o delu in povezavi obeh mladinskih aktivov.

V novi komite so bili nato izvoljeni naslednji: Branko Bertonec, Alenka Gašperšič, Slavka Solar, Zora Bevc, Majda Solar, Franci Lukan, Miha Kržišnik, Janez Koselj in Mira Jerala. Po končani letni konferenci so imeli udeleženci skromno zakusko.

Posnetek z razstave naših embalažnih izdelkov v Celju

Iskra na razstavi Jutro

V še nedograjenih prostorih bodoče veleblagovnice TEHNOMERKATORJA v Celju je bila od 8. do 15. novembra odprta prva jugoslovanska razstava trgovinske in gostinske opreme, embalaže, strojev za pakiranje, transportne in skladiščne opreme — pod nazivom JUTRO. Specializirano razstavo je organiziral Center za napredek trgovine in embalaže v Ljubljani, udeležila pa se ga je izmed 69 domačih in tujih podjetij tudi naša ISKRA, oz. natančneje: oddelek za razvoj embalaže v ZZA v Kranju, ki mu načeljuje Franc Peršič.

V kletnih prostorih z oznako A na stojnici št. 6 je razstavil oddelek za embalažo na razmeroma skromnem prostoru nekaj uspešnih rešitev embaliranja naših izdelkov kot npr. embalažo za ožkotračni kinoprojektor, te-

lefonski aparat, električne škarje, škatle za elektronske sestavne dele itd. Posebej na steni so bile fotografske slike 11 odličij OSCAR, ki jih je prejela ISKRA na razstavah za najbolj uspele rešitve embaliranja proizvodov.

Naša stojnica je bila zelo okusno urejena (načrt in realizacija je delo dipl. inž. arh. Alenke Tičarjeve iz Propagandne službe ISKRA) in je privlačila mnogo obiskovalcev. Žal pa na razstavi ni bilo prisotnega našega stalnega predstavnika, ki bi dajal morebitne informacije, ker so naši organizatorji menili, da naj bi bila razstava le afirmacija dejavnosti ISKRE na tem področju.

Bolj kot navzven bi bila potrebna propagandna dejavnost oddelka za embalažo v ZZA navznoter, med organizacijami našega ZP. Oddelek

namreč deluje že 14 let in je v tem obdobju s svojim delom dosegel nesporno evropski nivo. To dokazujejo številna odličja. Samo letos so dobili dva OSCARJA v Novem Sadu in sicer za embalažo plinskega laserja — izdelek ZZA in stransko uro, izdelek obrata ELEKTROMECHANIKE, Lipnice. Oddelka se poslužujejo naše organizacije le malo ali skoraj nič, z izjemo kranjske ELEKTROMECHANIKE, ki ima urejeno embaliranje za vsak novi izdelek. Skrajni čas je, da bi tudi ostale proizvodne organizacije doumele pomembnost embaliranja za uspešno prodajo na tržišču in v svojih internih aktih uzakonile obveznost za načrtno embaliranje vsakega novega izdelka prek oddelka v ZZA, ki ima najboljše kvalifikacije za to storitveno dejavnost. Marjan Kralj

Slika nam kaže poškodbe, ki jih je nedavni potres povzročil tudi v pisarniških prostorih našega servisa v Banjaluki. Člani delovnega kolektiva tega servisa se iskreno zahvaljujejo za pomoč, ki so jo prejeli ob tej težki katastrofi, ki jih je doletela

direktno zvezo tudi z Vrhovnim štabom. V tem času se je od nas poslovil tovariš Stane in odšel na delo na področje telefonskih zvez.

Novi dogodki po izločitvi Italije iz vojnega stroja so bili poglaviti vzrok, da je bilo tudi brzojavk vsak dan več in da se je tudi osebje naše postaje pomnožilo z novimi telegrafisti. S skrbjo smo ocenjevali, za koliko dni imamo baterij še na zalogi in ki jih je naš Kričac neusmiljeno praznil. Razmišljali in kombinirali smo, kako naj postanemo neodvisni v oskrbi z električno energijo. Rešitev nam je slednjič prinesel trofejni ročni dinamometer. Z njim smo v odmorih polnili celo akumulator. Dajal pa nam je tudi visoko napetost za oddajnik (500 voltov). Seveda smo morali postajo spet nekolikant preurediti, in sicer tako, da je delovala ob lastnem izvoru električne energije. S tem preurejanjem pa smo morali celo zelo pohiteti, ker se je velika nemška ofenziva že začela.

Novembrska ofenziva je skoraj za teden dni pretrgala tudi delo Kričaca. Na srečo sva že drugi dan ofen-

zive s kurirjem Ježkom postajo skrbno skrila na Kočevskem Rogu, blizu Rdečega kamna, ker smo se bali, da jo v ofenzivi ne bi izgubili. Ko pa je bila tudi ta težka preizkušnja za slovensko partizanstvo mimo, smo se odpravili iskat skrito postajo. Partizanska sreča, spomin ali kdove kaj nam je priskočilo na pomoč. Našli smo jo, pa čeprav je ves Rog dan poprej pobelil prvi sneg in tako seveda popolnoma spremenil podobo gozda, v katerem smo bili dotlej enkrat samkrat. Postajo smo zatem postavili začasno v bazi Glavnega štaba na Rogu in se od tam ponovno javljali Vrhovnemu štabu. Kasneje so mi tovariši, ki so bili prav tedaj v Vrhovnem štabu, pripovedovali, kako se vsak dan ob času, določenem za zvezo, hodili k postaji v pričakovanju, da se bo oglasila Slovenija. Z zadnjo brzojavko smo jim namreč sporočili začetek velike nemške ofenzive, potlej pa je Kričac moral utihniti. Toda zvezo smo spet kmalu vzpostavili.

Zveza z Vrhovnim štabom pa odslej ni bila nikoli več prekinjena in naš

Kričac je postal vzoren partizan vse do osvoboditve. Medtem se je marsikaj spremenilo. Sam nisem več telegrafiral. Ukvarjal sem se predvsem z organizacijo novih zvez, v posel pa uvajal nove telegrafiste. Iz dneva v dan so se vrstile nove naloge. Vzpostavljali smo zveze s Primorsko, Štajersko, Koroško, s korpusi in divizijami... Kričacu se je zaradi velikega števila brzojav pridružila najprej še ena postaja, proti koncu vojne pa jih je bilo v centru Glavnega štaba še sedem.

Kričac je zadržal do osvoboditve predvsem zvezo z Vrhovnim štabom, kadar pa je bil prost, je pridno pomagala še drugim postajam. Iz njegovega dnevnika, ki smo ga pisali od prve zveze, so razvidni vsi podatki. V njem so ob vsaki zvezi podpisani izredni partizanski telegrafisti: Džidži, Bogdan, France, Ludvik itd. Ti so tipkali in pisali ob Kričacu dneve in dneve in se z njegovo pomočjo pogovarjali in dogovarjali s tovariši na Koroškem, Štajerskem, Hrvaškem, v Bosni, Dalmaciji, na Visu.

ELEKTROMECHANIKA — KRANJ

razglašja prosti delovni mesti

1. VODJA GOSPODARSKE PRIPRAVE PROIZVODNJE v obratu stikal

2. REFERENT ZA REZERVNE DELE v obratu števecv

POGOJI:

pod tč. 1: višja izobrazba ekonomske stroke z nekajletno prakso;

pod tč. 2: srednja strokovna izobrazba tehniške ali ekonomske smeri z nekajletno prakso in odsluženim vojaškim rokom.

Pismene prijave pošljite na kadrovske oddelke tovarne do vključno 10. decembra 1969.

Obvestilo avtor-jem referatov in strokovnih člankov v ZP Iskra

Komisija UO ZP Iskra za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost (komisija za dejavnost 1 in 2)

obveščča

vse sodelavce ZP Iskra, ki so avtorji strokovnih referatov in člankov, da bo nagradila vse strokovne publikacije, objavljene v letu 1969. Sredstva za to nagrajevanje je komisija izdvojila iz sredstev, namenjenih za raziskovalno dejavnost s sklepom na 16. seji dne 28. 5. 1969.

Nagrajevanje avtorjev ima namen vzpodbuditi vse sodelavce ZP Iskra k objavljanju strokovnih referatov in člankov. Komisija za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost namreč ugotavlja, da je kljub precejšnjemu številu strokovnih sodelavcev v organizacijah ZP Iskra in kljub nenehnemu napredku in širjenju poslovanja ZP Iskra, objavljenih sorazmerno malo strokovnih del sodelavcev organizacij ZP Iskra. V skrbi za večji plama, za afirmacijo na domačem in tujem tržišču pa je nujno, da dvignemo renome podjetja predvsem s publiciranjem strokovnih del. Zaradi tega je komisija za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost na predlog ZZA tudi odobrila za leto 1969 finančna sredstva za nagrade avtorjem strokovnih referatov in člankov.

Vendar bo komisija skušala tudi v bodoče vsako leto v okviru razpoložljivih finančnih sredstev nagraditi avtorje strokovnih publikacij obenem pa organizirati razdelitev nagrad kot stalno prireditev, ki naj da javno priznanje vsem strokovnjakom, ki so s publikacijami doprinesli k strokovni afirmaciji Iskre.

V zvezi z nagrajevanjem obveščamo o podrobnostih:

1. Upravičenci do nagrade so vsi redno zaposleni v organizacijah ZP Iskra, ki so v letu 1969 objavili sami ali kot soavtorji referate ali članke v strokovnih časopisih oziroma na strokovnih konferencah doma ali v tujini.

2. Nagrajena bodo vsa dela, ki jih bodo avtorji prijavili komisiji. Prijave morajo obvezno vsebovati naslednje podatke:

- avtor oziroma soavtorji
- naslov članka, referata oziroma publiciranega dela
- naslov časopisa, zbornika referatov oziroma prireditve, kjer je bilo delo publicirano
- osnovni bibliografski podatki o delu (število strani, format, število slik in tabel oziroma obseg v avtorskih polah)
- naslov in številko žiro računa avtorja ali ustrezno izjavo o prejemkih

Komisiji bi delo zelo olajšali, če bi avtorji poslali obenem s prijavo tudi separat ali kopije članka oziroma referata.

3. Prijavljena publicirana dela bo pregledala posebna strokovna komisija pod vodstvom prof. Franceta Mlakarja, dipl. ing., vodje sektorja v ZZA ter urednika Tehničnih poročil industrije Iskra. Ta komisija bo predlagala nagrade komisiji za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost glede na obseg prijavljenega dela.

Vsako prijavljeno delo bo nagrajeno z najmanj 250 din, zgornja višina nagrade pa je lahko največ 750 din. Nagrade bodo izplačane v obliki avtorskih honorarjev.

4. Prijave sprejema predsednik komisije tov. France Mlakar, dipl. ing., Iskra — Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana, Tržaška 2 do 5. decembra 1969.

5. Predlog komisije bo potrdila na posebni seji komisija za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost, svecana razdelitev nagrad pa bo na posebni prireditvi dne 26. decembra 1969. Podrobnosti o razdelitvi nagrad bodo še objavljene.

Predsednik komisije UO ZP ISKRA za dejavnost 1 in 2 (za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost)
Albert Burnik, l. r.

Veliko zanimanje za Planinsko društvo Iskra

Kot vse kaže vlada v naših kolektivih ZP veliko zanimanja za planinsko društvo ISKRA. Od vsepovsod dežujejo vprašanja, če ga bomo in kdaj ga bomo ustanovili. Tudi zunaj našega podjetja se zanimajo že za naše društvo, tako, da lahko pričakujemo veliko članov in s tem najmočnejšo rekreativno organizacijo v celotnem podjetju.

Minuli četrtek so imeli člani iniciativnega odbora za ustanovitev planinskega društva ISKRA sejo. Že tretjo po vrsti. Začasni predsednik odbora tov. Ivo Razboršek iz Propagande jo je odprl in predlagal osem točk obsega: joč dnevni red, ki so ga nato dopolnili še za dve sicer manj pomembni točki.

Najprej so se člani pomenili glede osnutka pravilnika planinskega društva ISKRA, ki ga je vsak član prejel že prej po pošti. V glavnem so se vsi strinjali s tekstom, ki ga je treba kot začasnega predložiti ustreznim republiškim organom pred ustanovnim občnim zborom. Na samem občnem zboru pa bodo člani dokončno razpravljali o osnutku.

V drugi točki so člani razpravljali o prvi akciji planinskega društva in sicer organizacije potujoče planinske fotografije. Sklenili so, da bi bilo pametno razširiti akcijo še na barvne diapozitive vseh formatov, saj se planinski fotoamaterji najraje ukvarjajo s to vrstjo fotografije, ker nudi bolj žive reprodukcije planinskega in drugega ambianta. Tov. Marjan Vernik, ki zbira fotografije je poročal, da je sicer zbral že nekaj lepih posnetkov, vendar še vse premalo za organizirano razstavo.

V naslednji točki so se navzoči sporazumeli, da je treba pokreniti široko propagandno akcijo za ustanovitev planinskega društva. Tako naj bi bila v časopisu ISKRA na voljo določena stran, ki bi bila rezervirana za članke, obvestila in poročila o pla-

ninstvu in planinskem društvu. S tem, so menili člani, bo dana vsakemu sodelavcu ISKRE možnost vseh informacij o dejavnosti društva že od vsega začetka in možnost sodelovanja ne glede na položaj v podjetju in pripadnost z ednim pogojem: veseljem do aktivnega dela in strokovno usposobljenostjo za posamezna področja planinske organizacije.

Kot naslednja točka, ki bi morala biti že prej na dnevnem redu je bila organizacija komisije za izbor fotografij. Člani so menili, da bodo v komisijo določili enega poklicnega strokovnjaka, dva pa kot člana iz vrst amaterjev fotografov članov našega podjetja. Določili so tudi višino stroškov za to akcijo, ki pa zajema v glavnem predvidene nagrade za fotografije.

Zelo se je razgibala razprava glede pristopa k društvu oz. udeležbe na ustanovnem občnem zboru. Ni se sicer bati, da bi planinsko društvo ne imelo dovolj članstva, vendar je treba vedeti vsaj približno koliko članov našega ZP se bo udeležilo ustanovnega občnega zbora. Od števila je tudi odvisen izbor kraja in ure. Ob koncu so se člani dogovorili, da bodo izvedli anketo med kolektivom ZP, ki bo zajemala osnovne podatke o vsakem članu, vendar sodelovanje v anketi ne bo veljalo za obvezen vpis v novo ustanovljeno planinsko društvo — ISKRA.

Na temelju podrobnega pretresa vseh možnih težav in stroškov so člani iniciativnega odbora sklenili, da bo

ustanovni občni zbor društva predvidoma v petek 19. decembra ob 17. uri v domu Maksa Perca poleg PSO v Kotnikovi ulici v Ljubljani. Vabil ne bo, vsak član ZP ali tudi nečlan se lahko udeleži zbora, lahko voli in je izvoljen, vendar že kot član novega društva. Za pokrovitelja zbora so člani predlagali direktorja PSO Metoda Rotarja, ker je PSO dala iniciativo za organizacijo planinskega društva ISKRA.

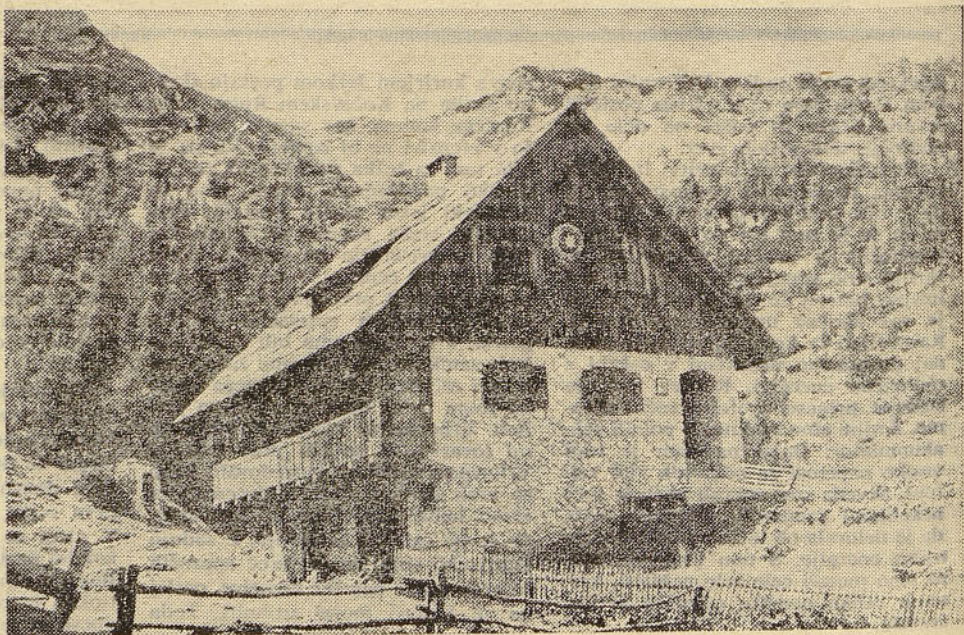
V naslednji točki dnevnega reda so morali člani razpravljati že o okvirnem programu dela društva v prvem letu obstoja in izdelati okvirni, zelo približen, proračun stroškov, ki bo vključen v stroškovnik vseh družbeno političnih organizacij v podjetju. Vsota 100.000 ND sicer ne bo dovolj za celoten program dela društva, vendar bo društvo dobilo še nekaj sredstev pri obvezni članarini.

V program dela je zajeta tudi akcija planincev za skupinski izlet oz. zbor vseh članov, seveda nekeje v planinah pod nazivom »Dan planincev ISKRA«.

Člani so bili na seji tudi že seznanjeni, da so realne možnosti za pridobitev sedanjega doma Počitniške skupnosti v Trenti za dom planinskega društva ISKRA. S preureditvenimi deli in razširitvijo bi planinci lahko dobili dom v najlepšem predelu Julijskih Alp. Ideja je sicer veličastna, vendar so realne možnosti zaradi velikih preureditvenih stroškov mnogo manjše.

Ob koncu so se člani dogovorili, da bo naslednja seja iniciativnega odbora v sredo 10. decembra ob 9. uri na istem kraju — to je v Občinski skupščini Šiška, Trg prekomorskih brigad.

Marjan Kralj

Zelo priljubljena, čeprav malo znana Blejska koča na Lipanci na severozahodnem pobočju Pokljuke — prijeten izlet za planince in smučarje

Nabavna dejavnost v oktobru

(Nadalj. s 4. strani)

večale, kar bo povleklo za seboj seveda tudi cene njihovih izdelkov. NO je zaprosila predstavnike za novo kalkulacijo na podlagi okvirnih potreb, nakar bodo še enkrat razpravljali o tem in podpisali pogodbo.

V minulem mesecu je bil uvoz materiala in surovin zelo velik. Skupno smo uvozili za 1.374.100 dolarjev blaga — pretežno iz ZRN. Glede na to, da so se cene izvoznim izdelkom iz ZRN povečale za povprečno 5 do 6%, vzlic

4-odstotnemu nižjemu izvoznemu davku, bo morala NO v prihodnje poiskati dobavitelja za posamezne vrste izdelkov v drugih državah, kjer so cene znosnejše in pogoji ugodnejši. Dosledna orientacija našega podjetja v minulem obdobju na dobavitelje samo iz ZRN, nam je kot kaže zelo škodovala, ker nismo obdelali partnerjev iz drugih držav. NO poudarja v svojem poročilu, da bo treba to orientacijo spremeniti in intenzivno iskati druge dobavitelje, pri tem pa vključiti

vse službe, od razvoja dalje, za izpeljavo te akutne naloge.

Že v poročilu za mesec september smo omenili velike zaloge neocarinenega blaga, za katerega plačujemo režirino in sicer 2 SD za kilogram teže dnevno. Skupno je trenutno na carini 408.388 kg blaga za katerega plačujemo — reci in piši — 816.776 SD ležarine dnevno. Da so to velikanski in nepotrební stroški ni treba posebej poudarjati. Mimo tega pa grozi posameznim organizacijam, ki imajo nad 3 mesece blago neocarinjeno, da ga bo Carina prodala, ali pa bo morala organizacija vrniti blago dobavitelju v tujino.

NO se trudi, da bi poiskala primerno možnost sporazumne rešitve problema. -K-

ZAHVALA

Ob smrti moje mame

FRANCISKE GREGORAC

se najtopleje zahvaljujem sodelavcem v mali strugarni in v brusilnici obrata EMI za podarjeno cvetje, izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebno se zahvaljujem vsem tistim, ki so s svojimi vozili omogočili tako številno udeležbo na pogrebu.

Sin Polde Gregorac

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

JURIJA TOPORISA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem na traku števec, posebno pa sodelavcem na podestavu števca za podarjeni venec in izraženo sožalje.

Vsem še enkrat hvala!

Marija Bida

Skupine vrlih gasilcev kranjske tovarne

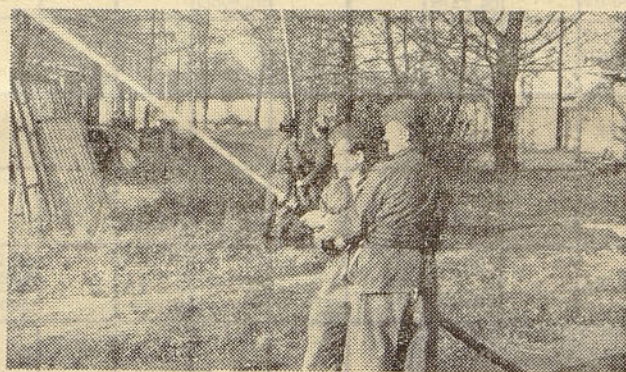
Gasilci v »Elektromehaniki« pridno vadijo

Prostovoljn gasilsko društvo v kranjski »Iskri« je bilo letošnje leto prav res delavno. Člani so izrabili marsikatero prosto popoldne, da so preizkušali društvene motorne brizgalne in druge gasilske naprave obenem pa izpopolnjevali svojo spretnost, kako čimprej »pogasiti« nastali požar. Kar ni vsako leto navada, jim je bilo letos tudi v novembru vreme naklonjeno, tako da so se gasilske vaje lahko vršile prav do zadnjih dni.

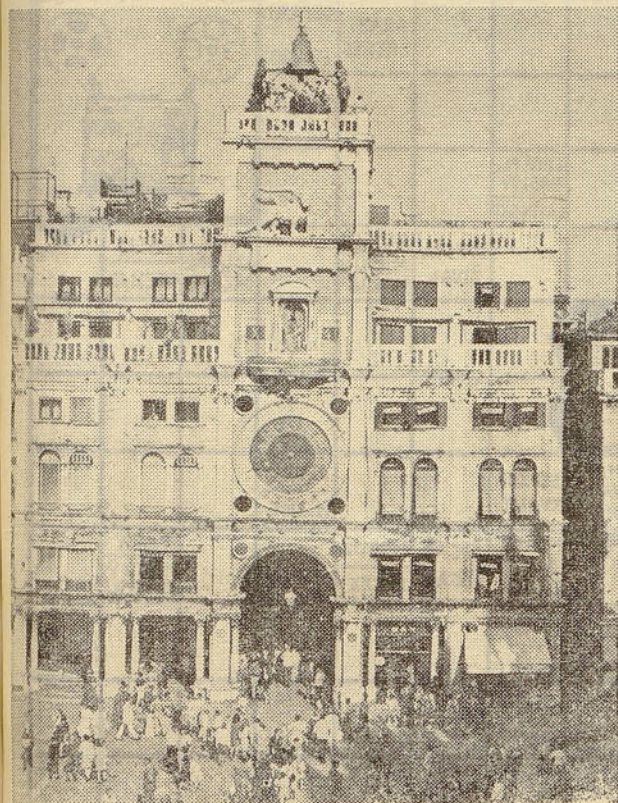
V soboto, 15. novembra je PGD tovarne Iskra - Elektromehanika priredilo nočno gasilsko vajo skupno z gasilskim društvom Trstenik na

Trsteniku. Ko je ob 19 uri zvečer grozljivo zatulila sirena in dala znak, da je začela »goreti« skoraj nova osnovna šola na Trsteniku, so člani obeh gasilskih društev delali kakor da gre zares in ne le za vajo. Ločeno je vsako društvo s svojo črpalko črpalo vodo iz vaškega potoka in napadalo od dveh strani »gorečo« poslopje. Čeprav utrujeni in deloma mokri, so bili fantje veseli, da je skupna gasilska vaja odlično uspela in vodstvo obeh gasilskih društev je sklenilo, da bo v bodoče še večkrat skušalo prirediti podobne skupne vaje.

Pf

Tovarniški gasilci med praktično vajo

Stolp na trgu Sv. Marka v Benetkah

Izlet orodjarjev tovarne »Elektromehanika«

(Konec iz prejšnje številke)

Padal je že prvi mrak, ko smo odšli iz starega mesta Padove in se odpeljali proti manjšemu kraju Mestre, kjer smo imeli okusno večerjo, nato pa smo odšli spat v bližnje hotelsko naselje. Kdor pa je želel, je noč lahko preživel v bližnjem zabavišču.

Drugo jutro smo po pičlem zajtrku najprej odpotovali v Benetke, ta prekrasen spomenik, ki je nekako zapečatil mogoče takrat idilično, toda za naš čas nesrečno usodo našega Krasa.

Benetke ležijo na 120 otočjih, ki so med seboj povezani s 420 (štiristodvajset) mostovi. Prvi prebivalci Benetk so bili ubežniki iz pokrajine Veneto. Ti so se umikali raznim barbarskim plemenom, ki so jih napa-

dala in ropala po njihovi rodni domovini Veneti. Spisi iz IX. stoletja prvič opisujejo Benetke v luči razvoja. Benetke same pa so res najlepši spomenik od tiste dobe pa vse do danes. Že sam prihod na avtobusno postajo je nekaj edinstvenega, saj se pripelješ tja po dolgem nasipu, ki ti že iz avtobusa nudi veličasten pogled na del Benetk. Po prihodu v Benetke smo se vkrcali na čoln, ki nas je za plačilo vožnje po kanalu Grande pripeljal zaradi navala turistov po najkrajši poti do trga sv. Marka. Ogled je najprej veljal Doževi palači. To je mojstrovina 14. in 15. stoletja. Grajena je v največji razkošnosti gotskega stila z elegantnimi portali in galerijami, z ornamentiko belega in črnega marmorja. To je bil kraljev-

ski dvorec, ki ga še danes občuduje ves svet. Tu je bilo središče vrhovne oblasti Benetk. V sami palači je dvorana, kjer je na steni slika v velikosti 22x7 m in predstavlja »Raj«. Za Dožovo palačo je »Most vzdihljajev«. Most je iz XVI. stoletja, grajen v stilu baroka in povezuje državne zapore s sodiščem. Zgodovina mostu je vezana na razne govore, ki ga delajo še bolj slavnega, okrutnega in zgodovinskega. Videli smo tudi zapore, ki pa že s samo temačnostjo prostorov izdajajo, kako okrutni so bili in zakaj so bili zgrajeni. Za vsemi temi ogledi je prišla na vrsto bazilika sv. Marka. Začetek njene gradnje sega v IX. stoletje. Zgradili so jo z namenom, da očuva psmrtne ostanke sv. Marka Evangelije-

sta. Današnji pogled na cerkev je mešanje raznih stilov od bizantinskega do gotskega preko renesanse in do stilov, ki nimajo nobene veze s temi. Pogled na baziliko je obenem pogled na cele Benetke, saj je izrazita mešanica stilov ob nastajanju Benetk skozi stoletja. Ko stopiš na trg pred baziliko vidiš, da čuva prihod nanj od morja lev na visokem podstavku, ki je obenem tudi simbol Benetk. Pred seboj zagledaš tudi 9 m visok stolp, mojstrovino preteklega stoletja, ki se mogočno ujema v ambient, katerega nudi pogled. Izhod trga pa varujeta dve veliki figuri »MORI«, ki jih domačin imenujejo tudi »Arapi« in na visokem stolpu odbijata čas generacijam, ki gredo mimo. Po ogledu vsega tega smo se peš napotili prek čudovitih mostov npr. Venezija, mimo zgradb npr. Observatorija, prek trga do avtobusne postaje. Tu smo si nakupili zadnje spominke

in zapustili Benetke v pričanju, da jih še obišče mo.

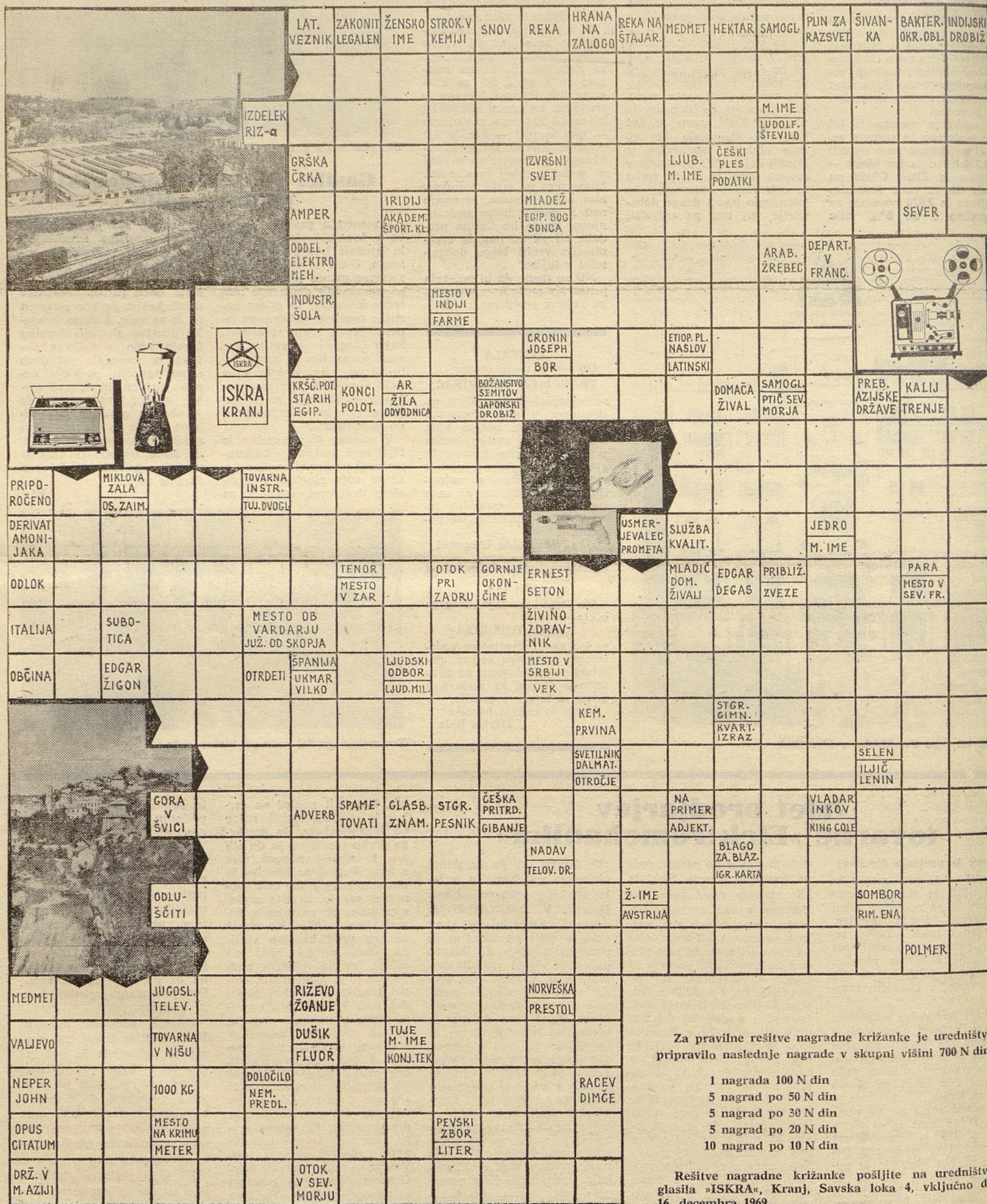
Vožnja nam je hitro minevala, za kar so poskrbeli neznaní popotovalni talenti. Po pari urah vožnje smo se ustavili pred čudovitim vratom okrog miramarskega gradu pri Trstu. Res škoda, da ni bil maj, da bi bil vrt še bolj privlačen kot sedaj, da bi bil ves vrt en cvet. Gradu si nismo ogledali, ker je bil zaprt.

Ustavili smo se tudi v Trstu, a le za krajši čas, ker nas je priganjala že noč in nas je v Sežani že čakala obilna večerja, nato pa prijetno potovanje do Kranja, kjer smo se razšli. Bili smo polni vtisov in doživetij s tega res odlično izpeljanega in vodenega izleta.

Takih in podobnih izletov si v bodoče želimo še veliko.

Franc Senk

Nagr adna križanka

Za pravilne rešitve nagradne križanke je uredništvo pripravilo naslednje nagrade v skupni višini 700 N din:

- 1 nagrada 100 N din
5 nagrad po 50 N din
5 nagrad po 30 N din
5 nagrad po 20 N din
10 nagrad po 10 N din

Rešitve nagradne križanke pošljite na uredništvo glasila »ISKRA«, Kranj, Savska loka 4, vključno do 16. decembra 1969.